

32. OTURUM

Kabulden entegrasyona: Göç olgusu karşısında yerel ve bölgesel yönetimlerin rolü Tavsiye Kararı 394 (2017)¹

1. Avrupa'ya gelen göçmenlerin sayısındaki artış, hükümetlerin her kademesi için çok ciddi bir sorun oluşturmakta ve Avrupa Konseyine üye ülkelerde bu duruma cevap verebilecek, etkili tedbirler alınmasını gerektirmektedir.
2. Kamu yetkilileri olarak halka en yakın konumda olan yerel ve bölgesel yönetimler, herhangi bir acil durumda ilk başvurulacak durak olup, yeni gelen göçmenlere herhangi bir ayırım yapmaksızın, temel kamu hizmetlerine (konut, sağlık hizmetleri, eğitim) erişim sağlamaktan sorumludurla.
3. Göçle ilgili konularda net ve açık tanımlar önemlidir çünkü mevcut durumla baş edebilmek için farklı yaklaşımlar ve yatırımlar gerekli olabilir. Bununla birlikte yetkililer açısından temel kıtas, yasal statülerine bakılmaksızın bütün göçmenlerin insan haklarına saygı gösterilmesini temin etmektir.
4. Birleşmiş Milletler'in 1951 tarihli Mültecilerin Statüsüne ilişkin Cenevre Sözleşmesine göre, "ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi düşünceleri yüzünden zulme uğrayacağından haklı sebeplerle korktuğu için vatandaşı olduğu ülkenin dışında bulunan ve bu ülkenin korumasından yararlanamayan ya da söz konusu korku nedeniyle yararlanmak istemeyen her şahıs" mülteci tanımına girer. İltica talebinde bulunan sığınmacılardan farklı olarak, mültecilerin yasal statüleri vardır.
5. "İltica talebinde bulunan sığınmacılar" denince, belirli bir devlete mülteci olarak korunma talebiyle başvurmuş olup, yasal statülerinin belirlenmesini bekleyen insanlar anlaşılır. Devletler mülteci statüsünü tanımak üzere belirli prosedürler uygulamaktadırlar. Bu bağlamda, mülteci statüsü veya ikicil koruma statüsüne kimlerin hak kazandığını belirlemek için ulusal sığınma sistemleri bulunmaktadır. Bununla birlikte, özgürlük, güvenlik ve adalet gibi asgari standartları sağlamak amacıyla sığınma talep etme süreci için Avrupa Birliğinde tek tip bir sistem

¹ Kongre tarafından 28 Mart tarihinde 2017, 1. oturumda görüşülerek kabul edilmiştir (bkz belge [CG32\(2017\)07](#) açıklayıcı not), eş-raportörler: György ILLES, Macaristan (L, ILDG), ve Yoomi RENSTRÖM, İsveç (R, SOC)

bulunmaktadır. Ortak Avrupa Sığınma Sisteminin temel ilkesi olan Dublin Yönetmeliği, üye devletlerin sığınma başvurularını incelemedeki sorumluluğunu belirler.

6. Nihayet, Uluslararası Göç Örgütüne (UÇÖ) göre göçmen, kişinin hukuki statüsüne, hareketin gönüllü veya istem dışı olup olmadığına, hareketin nedenlerine veya kalış süresinin ne olduğuna bakılmaksızın, uluslararası bir sınır geçmiş ya da bir Devletin sınırları dahilinde yaşadığı alışılmış ikametgahından uzaklaşmış herhangi bir kişidir.

7. Avrupa'nın göç sorununa net ve tutarlı bir çözüm sağlayamaması, uluslar arası ve ulusal düzeyde bir politika krizine yol açmış, yerel ve bölgesel yönetimleri mültecilerin ve diğer göçmenlerin ihtiyaçlarına cevap vermede sınırlı imkanlarla ve sınırlı rehberlikle karşı karşıya bırakmıştır. Avrupa ülkeleri arasında normal olarak bu konuda daha çok dayanışma olması gerekirken, mevcut durumu yönetme yükü sınırlı sayıda ülkenin omuzlarındadır.

8. Göç sorunlarının yönetilmesi, mümkün olduğu kadar erken bir safhada oluşturulacak entegrasyon politikalarıyla el ele ilerler. Emek piyasasına erişimin veya yerel toplum yaşamına katılımın önündeki engeller gibi diğer engeller de, yeni gelenlerin uzun dönemde ev sahibi topluma entegrasyonunu baltalar. Her göçmenin insan haklarına saygı gösterilmesini temin etmek, bu girişimde öncelik verilmesi gereken bir husustur. Bu durum cinsel şiddet, insan ticareti ve insanların ortadan kaybolması gibi şiddet olaylarının mağduru olma riskini taşıyan özellikle kadınlar ve çocuklar için bilhassa önemlidir.

9. Bu sorunlarla baş edebilme amacıyla Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi mültecilerin ve göçmenlerin kendilerini kabul eden toplumlarla etkileşiminin iyileştirilmesi, göçmenlerin becerilerinin doğrulanması ve istihdama erişimleri için çeşitli tavsiye kararları kabul etmiştir. Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi (AKPM) çocukların gözetimine alınması, düzensiz göçmenliğin suç sayılması, mültecilerin yeni yerlerine yerleştirilmelerinde daha büyük bir dayanışmanın yaygınlaştırılması ihtiyacının yanı sıra, gerçek bir Avrupa iltica sisteminin gerekliliği dahil olmak üzere mevcut mülteci sorununa ilişkin hususları değerlendirmiştir. Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri düzenli aralıklarla, üye ülkelerin göçmenlerin insan haklarının korunmasını iyileştirmelerine ve gerekli belgeleri bulunmayan göçmenlerin ve çocuklarının başta sağlık hizmetleri ve eğitim olmak üzere temel haklara erişimlerini temin etmelerine yönelik olarak üye ülkelere konuyla ilgili görüşlerini yayımlayarak iletmiştir. Irkçılığa ve Hoşgörüsüzlüğe Karşı Avrupa Komisyonu ülkede bulunan düzensiz göçmenleri ayrımcılığa karşı güvenceye almaya ilişkin 16 No.lu genel politika tavsiye kararını kabul etmiştir. Genel Sekreterin Göç ve Mülteciler Özel Temsilcisi saha ziyaretleriyle göçmenlerin ve mültecilerin haklarıyla ilgili bilgi toplamak, uluslar arası kuruluşlarla etkili ortaklıklar oluşturmak ve üye devletlerin bu konuyla ilgili uluslar arası taahhütlerini yerine getirmelerini temin etmek üzere görevlendirilmiştir.

10. Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi yukarıdakiler ışığında, Avrupa Konseyine üye ülkelere aşağıdaki hususları yerine getirmeleri için çağrıda bulunur:

a. uluslar arası düzeyde, üye Devletler arasında daha fazla dayanışma ve etkin eşgüdüm sağlamak için çaba göstermeleri ve iltica talebinde bulunanların kayıt işlemlerinin ve başvuru usullerinin yanı sıra (ev sahibi ülkeye girmelerini kolaylaştırmak üzere), öteki AB ülkelerine gönderilmeleri veya üçüncü ülkelere yerleştirilmeleri (mültecilerin tek bir ülkede yoğunlaşmasını önleme maksadıyla) ve iltica talebinin kabul edilmemesi halinde geri gönderilmeleri süreçlerini hızlandırmaları;

ulusal düzeyde, yerel, bölgesel ve ulusal düzeylerdeki sorumluluk sahalarına ve yetkinlik dağılımına açıklık getirerek bu düzeylerin politika oluştururken birbirleriyle tamamlayıcı bir ilişki içinde olmalarını hedeflemeleri ve göçmenlerin kendi ülkelerinin yerel ve bölgesel yönetimleri

arasında gönüllülük esasına göre veya belirlenecek objektif kıstaslara göre dağıtılmalarını sağlayacak bir yöntem oluşturmaları;

b. yerel ve bölgesel yönetimlerin görevlerini ifa etmelerini ve eylemlerini kolaylaştırmak üzere, özel yasal çerçeveler oluşturmaları;

c. yeterli ulusal veya uluslar arası kaynakların tahsis edilmesiyle finansal destek sağlanmasını temin etmeleri;

d. yukarıda sözü edilen yasal ve idari çerçeve oluşturulurken yerel ve bölgesel yönetim kademeleriyle görüş alışverişinde bulunmaları ve bu yönetimleri kendi bölgelerini ilgilendiren tedbirlerle ilişkilendirmeleri;

e. özellikle çocuklar ve küçük yaşta kişiler söz konusu olduğunda ve bu grupların ev sahibi ülkeye entegre edilmeleri söz konusuysa, bu husus daha da önem kazandığından, mülteci kabul merkezlerinin gözaltında tutma amacıyla kullanılmamalarını temin etmeleri;

f. iltica talebinde bulunanların entegrasyon sürecine bir an evvel başlayabilmeleri için kendilerine başvuru şartlarının işleme tabi tutulduğu süre içinde de çalışmalarına izin vermeleri;

g. Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı Ek Protokolünü (AKAS No. 207) imzalayıp meclislerinden geçirecek, oturma durumları netlik kazandıktan sonra yabancıların yerel yönetimlerin çalışmalarına katılmalarına destek olmaları;

11.Kongre, entegrasyon projelerini destekleyen Avrupa Konseyi Kalkınma Bankasının (CEB), yerel ve bölgesel yönetimlerin mültecilere destek sağlama gayretlerine katkıda bulunarak mültecilerin insan haklarına ve onurlarına saygı gösterilmesini temin edeceğine inanmaktadır.